

ทำอย่างไร... เมื่อผู้จัดการมรดกไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกแก่ทายาท ?

มรดก คืออะไร ?

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1600 ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ กองมรดกของผู้ตาย ได้แก่ ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมาย หรือว่าโดยสภาพแล้ว เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้

มรดก คือ ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตายที่มีอยู่ก่อนถึงแก่ความตาย รวมทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่าง ๆ เช่น กรรมสิทธิ์ในที่ดิน รถยนต์ ห้องชุด สิทธิการเช่าซื้อ ทรัพย์สินต่าง ๆ เงินฝากในธนาคาร เป็นต้น

ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก

ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1603 ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกมี 2 ประเภท ได้แก่

1. **ผู้รับพินัยกรรม** คือ ทายาทที่มีสิทธิรับมรดกตามที่ถูกผู้ตายกำหนดไว้ในพินัยกรรม

2. **ทายาทโดยธรรม** คือ ทายาทที่มีสิทธิรับมรดกตามกฎหมาย มี 6 ลำดับ แต่ละลำดับมีสิทธิรับมรดกก่อนหลัง ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้สืบสันดาน
- (2) บิดา มารดา
- (3) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
- (4) พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน
- (5) ปู่ ย่า ตา ยาย
- (6) ลุง ป้า น้า อา

คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ก็เป็นทายาทโดยธรรมของเจ้ามรดกด้วย (ป.พ.พ. มาตรา 1629)

เวลาที่ทรัพย์มรดกตกทอด

มรดกนั้นจะตกทอดไปยังทายาททันทีเมื่อเจ้ามรดกตาย

ผู้จัดการมรดก

คือ ผู้ที่ **ศาลมีคำสั่ง** ตั้งให้เป็นผู้จัดการมรดก โดยสิทธิตามกฎหมายหรือโดยพินัยกรรม

มาตรา 1719 ผู้จัดการมรดกมีสิทธิและหน้าที่ที่จะทำการอันจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่ง แจ้งชัดหรือโดยปริยายแห่งพินัยกรรม และเพื่อจัดการมรดกโดยทั่วไปหรือเพื่อแบ่งปันทรัพย์มรดก

เมื่อผู้จัดการมรดกไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกแก่ทายาท

หากผู้จัดการมรดกไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกแก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกหรือกระทำความผิดหน้าที่ผู้จัดการมรดก จนเป็นเหตุให้ทายาทได้รับความเสียหาย ทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้ 4 วิธี ดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 ทายาทผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดกคนเดิม และขอตั้งผู้จัดการมรดกคนใหม่เข้ามาทำหน้าที่แทนได้ โดยต้องร้องขอก่อนที่การปันมรดกจะเสร็จสิ้นลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1727

วิธีที่ 2 หากทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกคนใดไม่ได้รับมรดกหรือได้รับส่วนแบ่งไม่ครบตามสิทธิอันพึงได้รับตามกฎหมาย ทายาทนั้นสามารถฟ้องผู้จัดการมรดกหรือทายาทอื่นที่ครอบครองทรัพย์มรดกเพื่อแบ่งทรัพย์มรดกแก่ตนได้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1745 ประกอบมาตรา 1363

วิธีที่ 3 หากผู้จัดการมรดกทำการโอนทรัพย์มรดกให้บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากทายาทผู้มีส่วนได้เสียหรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้จัดการมรดกไม่มีอำนาจกระทำ อันเป็นนิติกรรมที่ไม่ผูกพันทายาทอื่น ทายาทผู้มีส่วนได้เสียสามารถฟ้องเพิกถอนการโอนทรัพย์มรดกดังกล่าวได้ แต่การเพิกถอนนั้นจะต้องไม่กระทบต่อบุคคลภายนอก ผู้สุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336

วิธีที่ 4 หากผู้จัดการมรดกมีพฤติการณ์ยกยอกทรัพย์มรดก เช่น ผู้จัดการมรดกทำการโอนทรัพย์มรดกเป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียว หรือโอนทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทคนใดคนหนึ่ง แต่ไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกแก่ทายาทคนอื่น หรือโอนให้แก่บุคคลภายนอกซึ่งไม่มีสิทธิได้รับมรดกและเป็นการโอนโดยไม่มีค่าตอบแทน เป็นต้น จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ทายาทผู้มีส่วนได้เสียสามารถดำเนินคดีอาญากับผู้จัดการมรดกได้ โดยทายาทเป็นผู้ฟ้องคดีเองโดยตรง หรือแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ซึ่งจะต้องดำเนินการร้องทุกข์ภายใน 3 เดือนนับแต่วันรู้เรื่องการโอนทรัพย์มรดกดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352-354

ศูนย์ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน

สายด่วนกระทรวงยุติธรรม 1111 กด 77

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดศรีสะเกษ ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ ชั้น 1 ถนนเทพา ตำบลเมืองเหนือ

อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ 33000 โทรศัพท์ 045-643657 , 045-643658

